

Déli Hírlap

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
 Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
 Lapkiadó: CORVIN Lapkiadó
 Részvénytársaság

Ziarul Comunității Maghiare din România
 A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzés; száma 33.
 (Dos. No. 934/1938)

Alapította:
 Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ma: Gazdasági és jogi figyelmű

A német-olasz megbeszélések iránt az általános érdeklődés továbbra is nagy. Különösen olasz részről érkezett bőséges kommentár. Új, jelentős mozzanatnak minősítik az eurafrikai térség jelentőségének kihangsúlyozását, Pavolini volt olasz miniszter az elképzelhető új Európáról ír a Messageróban.

A harcterek helyzete nem változott. Keleten csak néhány szakaszon került sor helyi harci tevékenységre, Tuniszban tovább folyik a szívós elhárító küzdelem.

Róma

A Mussolini-Hitler találkozóval foglalkozva a Stefani olasz hírszolgálati iroda diplomáciai szerkesztője kiemeli azt az elhatározást, hogy a tengelyhatalmak szükségessé tartják bármily keletről vagy nyugatról jövő veszély kiküszöbölését, mely az eurafrikai térséget fenyegeti. „A tengelyhatalmak nem tesznek különbséget a két veszély között, nem elég tehát az egyiknek vagy a másiknak az elhárítása, hanem mindkettőt ki kell küszöbölni.” Valamennyi földközi-tengeri nép szempontjából nagy jelentőségű az a tény, hogy a tengelyhatalmak a veszély elhárítását nemcsak Európában, de az afrikai földrész tekintetében is szükségesnek tartják. Ezt a megállapítást a Stefani szerkesztője új és nagy jelentőségű mozzanatnak tekinti az európai háborúban — mint írja — „Afrika, mely földrajzi szempontból is Európa folytatásának tekinthető, mindig különös fontossággal bír a tengelyhatalmak számára. Az afrikai partok mindenkor a legfőbb biztosítékai voltak a földközi-tengeri szabadságnak s alapvető kiengesztelés; az európai politikai rendszernek”.

Hasonló hangot üt meg a Popolo di Roma című lap is, amikor hangoztatja, hogy a tengely védelmi rendszere az afrikai térségre is kiterjesztendő, mert azt is ugyanaz a veszély fenyegeti, mint Európában. Emlékeztet a lap Mussolini-nek a fasiszta miliciják fennállásának huszadik évfordulóján mondott beszédére, melyben a Duce hitet tett ötven millió olasznak az élethez való joga mellett és leszögezte Olaszország afrikai igényeit. Eppen ezért „a tengelyhatalmak két vezetőjének mostani ünnepélyes állásfoglalása mely vízszhangra utal az olaszok szívében és megerősíti akaratukat, hogy a győzelemig harcoljanak.” — hangoztatja a Popolo di Roma.

Ugyanebben a gondolatkörben mozogva, a Lavoro Fascista című lap annak a véleménynek ad kifejezést, hogy „még megoldás, min a tengely győzelme az európai civilizáció alkonyát s a kelet-ázsiai népek örökös rabslógaságát jelentené és csak súlyos harcra van szükség, amelyekhez az esztendő alatt két világháborút idézhet elő.”

„Szászöldi szolidaritás”

Pavolini volt olasz néprevelésügyi miniszternek a Messagero hasábjain „Szászöldi szolidaritás” cím alatt megjelent cikke kétségtelenül a legfigyelmremáltóbb olasz megnyilatkozás a Hitler-Mussolini találkozó kapcsán, Pa-

Nagy és kis népek békés együttélését, politikai és nemzeti egyéniségük fenntartását kell eredményeznie a mai küzdelemnek

— írja Pavolini volt olasz miniszter a „Messagero”-ban

Tuniszban a tengelycsapatok ellentámadásokkal hiúsítják meg az ellenség támadó mozdulatait

Napok óta tartó légi csata folyik a Csendes-óceán déli térségében

volini szerint eljött az ideje, hogy meghatározzák annak az új Európának fogalmát, melyért a tengelyhatalmak és szövetségeseik küzdenek.

Az alapelv az, — írja Pavolini, — hogy ebben az évszázadban még nem lehet szó a teljes egység megalakításáról, az „európai haza” megteremtéséről. A tengely mai küzdelemének oly helyzetet kell eredményeznie, melyben a nagy és kis népek békében élhetnek egymás mellett és fenn tudják tartani POLITIKAI és NEMZETI egyéniségüket. Ez ma az elképzelhető Európa.

A Hitler-Mussolini találkozó oly Európa megteremtésének elhatározását jelenti, melyben a népek jogait, szabad fejlődését és együttműködését a közös érdekek alapján biztosítja Pavolini válasza ezeket a közös érdekeket is, melyek legfontosabbika a béke. A béke biztosítása elengedhetetlen az együttműködéshez, — írja, — mert most már látszik, hogy Európában nem lehet oly háborút viselni, melynek ne lenne kihatása a többi népre. Ezért meg kell akadályozni minden oly Európán-kivüli káros összeköttetést, mely újból lángboríthatja ezt a földrészt. A jelszó, mint Pavolini mondja, változatlan: „Európa az európaiaké!” A közös érdekek biztosításának megfelelő gazdasági egység az alapfeltétele. Ezért Európa számára biztosítani kell az afrikai gazdasági térség szabad kihasználását, a szabad óceáni közlekedést s a földrésznélküli szükségleteinek rendelkezésére kell állania az európai Országoknak is.

A tengely elgondolásai arra irányulnak, — írja befejezőleg a volt olasz miniszter — hogy egész Európában a szociális igazság diadalmaskodjék.

Emigránsok

Svájci laperteszülésekre hivatkozva új lengyel emigráns-kormány megalakításának tervéről ad hírt a Corriere della Sera című olasz lap berni tudósítója. Az új kormányt a Szovjetunióba menekült lengyel kommunista vezetők közreműködésével szándékoznak megalakítani, valószínűleg Moszkva székhelyen. Svájci politikai megfigyelők az új emigráns-kabinetben a Londonban székelő Sikorski-kormány ellenlábását látják s lehetségesnek tartják, hogy Moszkva a keletlengyelországi területek bejelentett igényeit akarja ilyen formán is hangsúlyozni. Ránutatrak arra, hogy a moszkvai lengyel kormány — már összetételéből kifolyólag is — engedelmessé lenne a Krenlnnek s ha tőle függene, hozzájárulna Lengyelországnak szovjet-köztársasággá való kikiáltásához is.

Mint ismeretes, ez év elején Sikorski lengyel emigráns-kormányfő Nagy-Lengyelországra visszaállítása érdekében emlékiratot juttatott el Roosevelt elnök-

hoz és Churchill miniszterelnökhöz. Ez a tény Moszkvában állítólag visszatetszést keltett. Tény, hogy a lengyel-szovjet viszony feszültté vált. Erre valott keletlengyelországi területekre vonatkozó szovjet igények ismételt hangoztatása, nemkülönben az az erőyes hangneme, amelyet Sikorski a szovjet követelések elleni tiltakozásakor használt. A lengyel-szovjet határvíta Eden washingtoni tárgyalásai alkalmával érte el csúcspontját s akkor hangozott el Sikorski ismeretes nyilatkozata, hogy ha a háború végén nem tartják tiszteltben a lengyel igényeket, a lengyel nép egy emberként száll szembe jogainak megcsorbítóival, bárkik is azok.

Ezen amerikai tárgyalásainak befejezése óta az emigráns-nyilatkozatokra mintha hangfogó tettek volna a szövetségesek. A közép-európai kérdés szakértői között élénk feltűnést keltett az angolszász sajtó egy részének hangváltozása is az emigráns-kormányok ügyét illetően. Mig ugyanis eddig a háborús célok pontos megjelölése nélkül a kormányok munkássága felé a legnagyobb rokonszenvvel tekintettek, addig utabban olyan tekintélyes lapokban is, a Times és az Economist, bíráló hangot ütöttek meg és figyelmeztették az emigráns köröket azokra a határokról, amelyek működésüket szükségszerűen korlátozzák, nehogy idő előtt felvetett problémáikkal, javaslataikkal s főleg követeléseikkel zavart ámszszanak a tengely ellen szövetségezett nagyhatalmak táborában.

E kormányok a legjobban uton vannak — írta a Times, — hogy működésükkel és követeléseikkel megzavar-

ják a szövetségesek összhangját, amire pedig a háború megnyerése érdekében elsősorban van szükség.”

Egy későbbi számában ugyancsak a Times felvetette azt a kérdést is, vajjon ezek az emigráns-kormányok országaiak valódi közhatalmat képviselnek-e, hiszen még azok is, amelyek normális uton kerültek hatalomra, jelenleg nem időszerű és elfelejtett közhatalmak, szempontok miatt választottak meg, s miután hosszú időn keresztül el volt választva honfitársaik tömegétől, joggal feltehető, hogy ténykedésük a realpolitika tekintetében nem mindenben felel meg a tényleges és megvalósítható szükségleteknek.

De Gaulle

Az algiri De Gaulle-Giraud találkozó elmaradásának még mindig élénk visszhangja van az angolszász sajtóban. A londoni sajtóhangok közül semleges politika körülmények között az Observer című lap megállapításait. Az Observer — a DNB, genfi jelentése szerint — rámutat arra, hogy az Eisenhower tábornok beavatkozása következtében elmaradt találkozó utólag De Gaulle is időszerűtlennek minősítette. De Gaulle közleményt adott ki s ebben hevesen kikelt Giraudék ellen, hangoztatván, hogy tárgyalásai nem vezettek a kívánt eredményre. Ez a közlemény — mely a brit hatóságok előzetes jóváhagyása nélküli látott napvilágot — rossz benyomást keltett Londonban. Az Observer cikkírója úgy tudja, hogy De Gaulle szigorú figyelmeztetést kapott az angol külügyminisztérium részéről. (—)

A politikai arevonal

A Hitler-Mussolini találkozó francia visszhangja

Vichy. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A Havas-OFI francia hivatalos hírlapjának a Hitler-Mussolini találkozóhoz vonatkozóan — valószínűleg felső helyről sugár — nyilatkozatot közöl. A nyilatkozat szerint a német-olasz megbeszélések Vichyben élénk érdeklődést váltottak ki s különösen nagy figyelmet keltettek az európai népek jövőbeni együttműködésére vonatkozó megállapítások.

TÖRÖK VÉLEMÉNY

Isztanbul. (Rador). A Stefani iroda jelenti:

A török lapok vezető helyen számoltak be a Hitler-Mussolini találkozó kiadott hivatalos közleményéről.

A Kumburye című török lap cikkében rámutat arra, hogy az angol és az amerikai részről forgalomba hozott célszerű híreszteléseket ez a köz-

lemény teljes egészükben megcáfolta. Mig az angolszász propaganda azt állítja, hogy a Duce-nak és a Führernek megdöbbenéssel kellett megállapítania, hogy a háború megnyerése lehetetlen, a két államférfi oly dokumentumot hozott nyilvánosságra, mely határozottan állítja, hogy biztosan a győzelemben s az szándékuk, hogy minden nemzeti erőforrásukat felhasználják annak kivívására érdekében.

A OSZKENTETT LÉTSZÁM HADITANÁCS

Lisszabon. (DNB). Londoni jelentés szerint az angol fővárosban a szövetségesek közös haditanácsának felállításán fáradoznak. A haditanács létrehozatala nehézségekre ütközik, mert első sorban a Szovjetszövetség nem áll hadban Japánnal, másodsorban pedig a Szovjet nem hajlandó elismerni Kínának azt a jogát, hogy az európai és afrikai kér-

ősekbe beleszóljon.

A haditanácsban ilyenformán csak a két angolszász hatalom maradna, amelyeknek ellenére általános jellegű igyekezetnek kölcsönözni a csökkentett létszámú haditanácsnak.

IZMET INÖNÜ VISSZATÉRT ISZTANBULBA

Isztanbul. (Stefani.) Izmet Inönü, a török köztársaság elnöke, aki néhány napot a Márvány-tenger egyik szigetén töltött üdülés céljából, befejezte pihenését és Isztanbulba érkezett.

zett. Ugyanott tartózkodik most Szaradzoglu török miniszterelnök is, aki a drágaság okait és ezek leküzdését célzó intézkedések alkalmazását tanulmányozza.

WENDEL WILLKIE AUSZTRALIÁBA MEGY

London. A Daily Telegraph írja: Wendel Willkie elfogadta egy ausztráliai lapkiadóvállalat meghívását és amint a körülmények megengedik, Ausztráliába utazik. Négy hétig szándékozik ott maradni. Ez

alatt az idő alatt végigutazza a fontosabb helyeket és meglátogatja az Ausztráliában levő amerikai csapatokat is.

CATROUX JELENTÉST TESZ

Amszterdam. (DNB) A brit hírközvetítő szolgálat közli, hogy Catroux tábornok, a franciák közelkeleti főparancsnoka, aki jelentés-térel céljából Londonban tartózkodik, kedden Eden brit külügyminiszternél jelent meg kihallgatáson s vele megbeszélést folytatott.

Jelentéseink a harcterekről

Meghíusult ellenséges előretörések Tuniszban

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint, a keleti fronton csak néhány szakaszon került a sor helyi jellegű harci tevékenységre. A légi erő folytatta a bolsevisták állásai és utánpótlási kötelek ellen a támadásokat, és a Halászfélsziget vizén egy 2000 tonnás ellenséges hajót elsüllyesztett. 48 szovjet repülőgépet megsemmisítettünk, 2 német gép nem tért vissza.

Tunizában az arcvonal nyugati szakasza ellen intéztek több ellenséges támadást, nagy részben ellentámadással, visszatartották a tengelycsapatokat. Az arcvonal déli szakaszán az ellenség

nagy erővel a német-olasz állások felé közeledett és felderítő előretöréseket hajtott végre, amelyek azonban megújultak.

Norvégia nyugati partvidéke mentén egy német hajókaraván ellen eredménytelen támadást intéztek, amely alkalommal 5 angol torpedó- és bombavető repülőgépet lelőtünk. A megszállott nyugati területek partvidékén német vadászgépek és a légvédelmi tüzérség 4 további ellenséges gépet lőttek le.

Ma a kora reggeli órákban ellenséges repülőgépek a Német-óceán mentén több helységekre bombákot dobáltak.

vonatkozásban csak a Földközi-tenger mellette működtek együtt az amerikai repülőgépekkel.

BRAZILIAI CSAPATOK VÁLTJAK LE NYUGAT-AFRIKÁBAN AZ ÉSZK-AMERIKAIKAT

Madrid. (DNB) A nemzetközi tájékoztató iroda jelenti: Braziliából érkezett hírek szerint rövidesen braziliai csapatok indulnak Nyugat-Afrikába. Ezeket a csapatokat az Egyesült Államok látja el korszerű fegyverekkel és feladatuk az lesz, hogy egész Francia-Nyugat-Afrikát, az Elefántcsontparttól Spanyol-Marokkó határáig megszállják és fokozatosan leváltják az észak-amerikai csapatokat. A világ közvéleménye előtt azzal indokolják ezt az intézkedést, hogy az Egyesült Államoknak a nyugat-afrikai megszállás után védeni kell magát a támadás veszélye ellen.

AZ ANGOL LEGIERŐ VESZTESÉGE

Berlin. (Rador) A londoni sajtó közli azokat a veszteségeket, amelyek az angol légi flottát az európai és közelkeleti háború kezdeté óta érték. Az angol lapok szerint ez a veszteség 7476 repülőgép.

Ezzel szemben a valóság az, hogy egyedül a német légi fegyverem, a tüzérség és a tengerezet 16.379 angol repülőgépet lőtt le, — állapítják meg Berlinben.

Berlin. (Rador) A német nehéztüzérség április 12-én a Kronstadti-öbölben szovjet haditengerészeti célpontokat bombázott. A német lövegek tüzelésének hatásosságát az ellenséges hajók fedélzetén keletkezett számos nagy tűz jelezte.

Az Atlanti-védőial

Berlin. (DNB) A német rádió beszámolt az Atlanti-óceán partján megépített erődrendszeréről, amely az Északi-foktól a Biscaya-öbölig (a spanyol határig) terjed. Hónapokon keresztül munkások százai dolgoztak ezeken a védőműveken. Az erődítések célja, hogy Európát minden betöréstől megvédelmezzék.

A német hadvezetőség meghívása lehetővé tette különböző nemzetek újságíróinak az Atlanti-falnak elnevezett erődírmények meglátogatását. A cikkek, amelyek különböző nyelveken számolnak be a látottakról, mind a csodálatos hangján irnak. A partoktól számítva néhány száz méternyi sávon maga a tenger is annyira tele van aknával, hogy az aknázon lehetetlen keresztüljutni ellenes hadihajónak a felrobbanás veszélye nélkül. Az ilyen hajót különben is az elmes elhelyezésükkel és ügyes álcázással láthatatlanná tett parti lövegek gyilkos tüzele is fogadná. Az Atlanti-fal megépítésénél mégis számításba vették a már eleve lehetetlenül tett partraszállást, ezenkívül a légi támadást, végül azt is, hogy az ellenség repülői esetleg a védők hátába kerülve, a szárazföld felől kísérelnek meg támadást. Az Atlanti-fal mindennemű támadásnak ellenáll.

A tengerparton az erődírmény első részét a páncéltörő fal. A páncélosok számára ez áthatolhatatlan akadály. Betonból készült és több méter magas és széles. A páncéltörő falat helyenkint kisebb-nagyobb erődírmények szakítják meg. Drótkadály van ezen kívül a páncélfal előtt is, mögött is. Ha valamely páncélosnak a csodával határos módon mégis sikerülne a páncéltörő falon ke-

resztül hatolni, 12—20 méter széles mély és vízzel telt árok fogadja. Ezek az árkok is végigkigyóznak mindenütt a tengerparton. Aztán jönnek a tankesapdák, a különböző akadályok és ismét vízes árkok. Közben-közben mindenütt ott vannak a földbe épített betonerődírmények, amelyeknek ágyúi mindig lövésre készen állanak. A polgári utas ott járhat az erődírmények közelében és mégsem vesz őket észre, még az ágyúk torkát sem látja. Csak a vízes árkok tűnnek a szemébe, amelyek vízvezető csatornáknak látszanak. Az erődírmények, páncéltornyok, légvédelmi lövegek és géppuskafészek mind úgy vannak elhelyezve, hogy minden négyzetméternyi területet végigpáztázhathatnak.

A tengerpartról a híres tengeri fürdők eltűntek. A szállodák üresek és amelyiket a katonaság nem használja, annak ajtaját-ablakát bedeszkázták. A strandokon a kabinok helyén ágyúk vannak. Hock van Holland a legnagyobb holland kikötőnek, Rotterdamnak, a védelmére szolgál. Ha az ellenség Hock van Holland birtokába jutna, szabad volna az útja a Ruhrig és a Rajnig. Fontos tehát Hock van Holland a német védők számára is, mert Rotterdamból állandóan sok hajó közlekedik az északi kikötők felé. De Beer sziget megfelelő védelmi kiépítéséről is gondoskodtak a németek. Ez teszi lehetővé, hogy a Németország ellen irányuló ellenséges repülőgépek sokaságát már itt lővik le, vagy pedig visszatérésre kényszerítik.

A Corriere della Sera című olasz lap külön tudósítja szintén megtekintette a védelmi műveket. Tapasztalatairól ér-

dekes cikkben számol be. Megállapítja, hogy az Atlanti-védőfal megépítésénél abból indultak ki, hogy ahol előreláthatóan egy fegyverre volt szükség, ott hármat helyeztek készenlétebe, ahol egy védelem; vonal is elégségesnek bizonyult ott hármat, sőt négyet építettek. A védelmi partművek mentén sok száz parancsnoki állomás és rengeteg katona áll készenlétebe, hogy bármely pillanatban működésképp léphessenek. A védelmi vonal olyan 50 em-es ágyúkat rejt magában, amelyeknek lövedékei a londoni Tower-ig is elhatolnak.

RADIÓBESZÉDET MOND A PÁPA. (Vatikánváros.) XII. Pius pápa húsvét vasárnapján a Szent Péter-templomban nagymisét tart latin szentbeszéddel. Nincsen kizárva, hogy a Szentatyja húsvétkor rádióbeszédet mond.

ELVISZIK PÁRIZSBÓL A GYERMEKEKET. (Párizs.) A „Petit Parisien” jelentése szerint Szajna megye prefektusa megteszi a szükséges előkészületeket a gyermekeknek Párizsból és Párizs közvetlen környékéről való elszállítására. Az intézkedés március 4-iki angol-amerikai légitámadásnak a következménye, amely a lakosság közül számos áldozatot követelt. Egyelőre a leginkább veszélyeztetett városnegyedekből viszik el a gyermekeket vidékre. 10.000 párizsi gyermeket már most szállítanak Allier megyébe. (Ep.)

AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS FELSŐ-OLASZORSZÁGI SZEMLEUTJA. (Róma.) Umberto olasz trónörökös felső-olaszországi szemleutja során Milánóban és Torinóban megtekintette az öböl-helyek építését. A trónörökös; a lakosság mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta.

166 HAJÓT VESZÍTETT SVÉDORSZÁG. (Stockholm.) A svéd kereskedelmi tengerészlet a jelenlegi háborúban eddig 166 hajót kitevő 485.706 tonna árutartalmú hajót veszített. A köteleesség teljesítésében elvesztett svéd tengerészek száma 1143. Megjegyzik, hogy az első világháború folyamán 457 svéd hajó süllyedt el 356.202 tonna árutartalommal s ugyanakkor 794 tengerész vesztette életét.

NÉMET LOVAGKERESZT MAGYAR TABORNOKNAK. Hüller vezér és kamarás Jány Gusztáv tábornoknak, a második magyar hadsereg parancsnokának a bolsevizmus elleni harcban szerzett érdeméért a Vaskereszt lovagkeresztjét adományozta. A kiüntetés a vezér megbízásából Kitzinger légügyi tábornok adta át, aki repülőgépen tette meg az utat a keleti harcra. (DNB.)

A KORMÁNY ÉS AZ ELLENZÉK HARCA EGYPITOMBAN. (Tunisz). Makram Ebeid pasa az egyiptomi nemzeti párt volt főtitkára Faruk királynak átnyújtott emlékiratában azzal vádolja a kormányt, hogy eltoltja a nép elől a való helyzetet. A király az emlékiratot eljuttatta a kormányhoz, mire Nahasz pasa, miniszterelnök titkára által adotta meg a választ, rádió útján. Jól tájékozott körök szerint ezzel a kormány és az ellenzék között megkezdődött a nyílt harc. (DNB.)

VIZ ALATT AZ ANKARA-ISZTANBULI VASÚTVONAL EGY RÉSZÉ. (Isztanbul.) A nagy felhőszakadás következtében a Sakarya-folyó kilépeti medréből s az Ankara-Isztanbul-vasútvonal jelentős részét víz alá került. A vasúti összeköttetés Ankara és Isztanbul között megszakadt. (DNB.)

HAJÓSÜLLYESZTÉSEK AZ ORE-ÖBÖLBE

Tokió. A japáni császári főhadiszállás jelentése szerint a japán tengerészeti légi erők egységei az Ore-öbölben, Uj-Guinea előtt elsüllyesztettek 3 ellenséges szállítóhajót és egy rombolót. Légi harcokban lelőttek 21 ellenséges vadászipülőgépet. A Port Moresby ellen intézett támadás alkalmával egy, a kikötőben horgonyzó szállítóhajót elsüllyesztettek és 28 ellenséges repülőgépet lelőttek. Port Moresby repülőterén a földön további 9 repülőgépet elpusztítottak. A japánok ez alkalommal 6 repülőgépet veszítettek, amelyek bombaterhelékek együtt rávetették magukat az ellenséges cölökre.

Genf. (DNB) Washingtonból jelentik, hogy az Amerikában tartózkodó Evatt ausztráliai külügyminiszter a legutóbbi sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy ha időt engednek a japánoknak helyzetük megszüntetésére és eddigi hódításai kiaknázására, az egyet jelent az öngyilkossággal. Az ausztráliaiakat felette aggasztja az az eshetőség, hogy a csendesóceáni háború kiterjed és sokáig elhúzódik.

AMERIKAI VÉLEMÉNY AZ ATLANTI-ÓCEÁNI CSATA JELENTŐSÉGÉRŐL

Buenos Aires. (Stefani.) A San Francisco Chronicle című észak-amerikai lap az atlanti-óceáni német-olasz tenger-alattjáró összpontosítással foglalkozva ezeket írja:

„Lehetséges, hogy az atlanti-óceáni csata lesz az 1943. év döntő küzdelme s eredményétől függ valamennyi harcra helyzete.”

Amszterdam. (DNB) A Times című angol lap értesülése szerint a braziliai partvidék egyes pontjain angol repülőállam-

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Uj eljárás a mezőgazdasági váltók kibocsátása és érvényesítése terén

5 A mindenkit egyaránt érintő lakbértörvény mellett a héten még két igen fontos rendelet törvény jelent meg a hivatalos lapban.

Az első, amely a visszacsatolási adó kitesítéséről szóló 1942 november 8-i rendelet törvényt módosítja és kiegészíti, módot ad a kereskedelmi és ipari vállalatoknak, idegen állampolgároknak, nem hadművelési övezetben mozgósított személyeknek, adóelengedést vagy csökkenést kért, de ezt nem kapott személyeknek és kétkézi munkásoknak, hogy május 31-ig visszacsatolási kölcsönt jegyezzenek, illetve pótlejzést végezzenek s ezzel mentesüljenek a visszacsatolási adó alól. (M. O. 1943 IV. 7., 229. számú rendelet törvény).

Jelentőségben az előbbi mellé helyezhető az a rendelet törvény, amely a mezőgazdasági váltók kibocsátása és főleg érvényesítése tekintetében számottevő könnyítést tartalmaz az érvényben levő törvények jogszabályokkal szemben. Elengedő megemlíteni a többi között, hogy ha a mezőgazdasági gépek, szerszámok, vetőmag stb. értéke ellenében kibocsátott váltót nem fizetés esetén a hitelező a pénzügyigazgatóságon bemutatja, akkor a tartozás összegét az állami követelések terén szokásos eljárással hajtják be az adósan. (M. O. 1943 IV. 5., 118. számú rendelet törvény).

Számtalan a mezőgazdaság körébe vág az ezzel általánosság látt rendelkezés, amely valamennyi 100 négyzetméternél nagyobb beépítetlen telek tulajdonosát főadók és földjének értékesítésére kötelezi. A rendelkezés ellen vétőt az illető telek adójának kétszeresével büntetik, földjének használatát pedig minden kártérítési igény nélkül a város vagy falu veszteli. (M. O. 1943 IV. 7., 226. számú rendelet törvény).

Az őstermelők széles rétegét érdekelte a cukorgyárak és cukorrépa-termesztők kiküldötti között létrejött egyezmény. Az egyezmény irányadóul szolgál a gyárak és termesztők között kötéendő szerződésekhöz. (M. O. 1943 IV. 6., 185. számú rendelet. — A D. H. április 14-iki számában ismertettük).

A pénzügyminisztérium a kertgazdaság fejlesztésére ebben az évben is bevezetési kezdeményezést biztosít a külföldi dughagymára és főzékimagokra. Az importált mennyiségeket csupán 2 lejes vámilleték terheli kilogrammonként. A kedvezmény április 30-ig marad érvényben. (M. O. 1943 IV. 6., 217. számú rendelet törvény).

Itt említhetjük meg, hogy ugyancsak a pénzügyminisztérium 1942 december 1-i visszaható érvénnyel megszüntette a rixdunomra eddig kivetett 25 lejes értékutáni illetéket. (M. O. 1943 IV. 6., 919. számú rendelet).

Az országos ár-kormánybizottság elrendelte, hogy lisztből készült tésztát a cukrászok április 10-től kezdve csak szombaton készíthetnek, árusításuk és fogyasztásuk pedig szombaton és vasárnap szabad. Az ár-kormánybizottság e heti árszabályozó tevékenységét még az új ecet- és pótkávé árak megállapítása töltötte ki. (P. J.)

Határidő napló

APRILIS 21:

Tekintettel arra, hogy a képes levelezőlap készítése és árusítása állami monopólium lett, a képes levelezőlap-gyártók és árusok (ez utóbbiak a gyárakon vagy a képes levelezőlapok kiadó vállalatok keretében) eddig a napig kötelesek készletüket lepecsételés végett az illetékes megyei sajtóellenőrző szolgálatnak bemutatni.

A mezőgazdasági termelés növelésére, illetve az ehhez szükséges vetőmagvak, mezőgazdasági gépek és szerszámok trágya, stb. beszerzésének megkönnyítésére a földművelésügyi minisztérium rendelet törvényt készített.

A rendelet törvény módot ad a termelőnek arra, hogy az államnak, községnek, szövetkezetnek, mindenféle szindikátusoknak, mezőgazdasági közönségnek, legelő-társulatnak és hitelintézetnek az előbb említett áru ellenében adott kötelezvényét, saját vagy idegen váltóját a lakhelye vagy a hitelintézet lakhelye szerint illetékes községi bírósággal hitelesítse. Ez a jogi kedvezmény független az adósság összegétől,

valamint attól, hogy az adós irástudó-e vagy nem.

Az irat hitelesítését a községi bíróság vagy helyettese végzi a jegyző jelenlétében. Végrehajtási záradékkal ebben az esetben az a járásbíró látja el az iratot, amelynek körzetébe a község tartozik, ahol az iratot hitelesítették.

A váltótörvény rendelkezéseitől eltérően az ilyen árukra adott saját és idegen váltókat nem kell óvatotlanni s jogi követelményeiket a kezésekkel szemben minden alakítás nélkül megörzök.

Ha az adós adósságát nem fizette ki határidőre, a hitelezőnek módja van választani két eljárás között követelése

behajtására. Megteheti, hogy a rendes peres eljárást követi, de lehetőséget ad neki a rendelet törvény egyszerűbb eljárásra. Ez abban áll, hogy a hitelező az esedékesség után a kifizetetlen címletet a pénzügyigazgatósághoz beterjeszti s kéri, hogy az adókönyvben adósságot ki nem fizetett összeggel megterheljék. Ebben az esetben az adósságot a kincstári követelések behajtásáról intézkedő rendelkezések szerint hajtják be.

Mind az irat elkészítése, hitelesítése, mind pedig a végrehajtási záradékkal való ellátás és a végrehajtás mentes a bélyeg- és iktatási illetéktől. (M. O. 1943. IV. 5., 218. számú rendelet törvény). (Oe.)

Milyen esetekben lehet mentesülni a visszacsatolási adó kivetés alól

Ujabb lehetőség az 1941. évi visszacsatolási kölcsön jegyzésére

Ismeretes, hogy az 1942 november 8-i rendelet törvény bevezette a visszacsatolási adót azoknak a magán- és jogi személyeknek a terhére, akik nem jegyeztek megfelelő összegű visszacsatolási kölcsönt, vagy pedig a lejáratott összegeket nem fizették be idejekorán.

A hivatalos lap 1943 április 7-i számában közzétett 229. számú rendelet törvény most lehetőséget nyújt egyes kategóriáknak, hogy mentesüljenek a visszacsatolási adó alól, amennyiben 1943 május 31-ig lejegyzik és be is fizetik a visszacsatolási kölcsönalapra a megfelelő összegeket. Ez az intézkedés azért nagy jelentőségű, mivel az így befizetett összegeket nem adóra számolják el, hanem értékük a befizető szabályozott kölcsönkötvényt kap.

E kedvezményben részesülnek:

a) Azok a kereskedelmi és iparvállalatok, melyeknek 1941—42. évi kölcsönkötéles adósságát, 1942 május 31. és 1943 március 20. között, fellebbezés, felfolyamodás vagy hivatali uton fellembélték, amennyiben nem jegyezték olyan összeget, mely fedné az így előállított adókülönböt. A különböt eredő befizetéseket végezhetik kölcsön címén és ennek mértékében mentesülnek a visszacsatolási adó alól.

b) Ismeretes, hogy a kereskedelmi és

iparvállalatok kereseti adóját az egyenesadótörvény 31. szakaszának második bekezdése értelmében, a hazouluksnak az évi forgalom összegéhez való viszonyítása alapján megállapított, illetőleg feltételezett jövedelem után vetették ki. Pénzügyminiszteri rendelet azonban utasította a vizsgálat eredményeképpen magasabb jövedelmet állapítottnak meg, úgy az adótörvény 31. szakaszának első pontja alkalmazásával, újabb kivetést végezzenek. Így előállhatott az a helyzet, hogy a vállalat, már kivetett adójának megfelelő összegű visszacsatolási kölcsönt jegyzett, az újabb kivetés folytán pedig lényeges különböt adóott, amelynek megfelelő összeget már nem jegyezhetett, mivel a kölcsönjegyzés időközben lezárult.

A törvény most módot ad utólagos jegyzésre és befizetésre (május 31-ig) abban az esetben, ha ez az újabb adómegállapítás 1942 május 1. és 1943 március 31. között történt.

c) A katonai szolgálatot teljesített személyek adómentességét az 1942 november 2-i törvény ahhoz a feltételhez kötötte hogy az érdekelt, 1941 június 22. és 1942 november 15. között, tényle-

ges fro. szolgálatot vagy pedig a hadműveléssel szoros kapcsolatban levő katonai szolgálatot teljesített.

Az új törvény módot ad azoknak, akik ilyen címen mentességet nem igényelhetnek, de tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, ar anynyin nem jegyeztek annak idején megfelelő összegű kölcsönt, hogy ezt a mulasztást a fenti határidőn belül pótolják és így mentesüljenek a visszacsatolási adó alól. Nem vonatkozik ez a kedvezmény azokra, akiket területiális szolgálatra vagy pedig irodai szolgálatra osztottak be.

d) Külföldön lakó idegen állampolgárok romániai jövedelmük után (amennyiben nem kereskedelmi és ipari tevékenységből vagy ingatlan hozadékából származnak) kötele kölcsönjegyzések utólagos megtételére igénybevehetik a törvény által nyújtott határidőt. Ez a rendelkezés természetesen nem érinti azokat az idegen állampolgárokat, akik az 1942 november 8-i törvény 2. szakaszának második bekezdése alapján kölcsönösségi alapon teljes mentességet élveznek.

e) Azok, akik legkésőbb 1942 május 31-ig a pénzügyminisztériumhoz intézett beadványban fizetéseképtelenség címen kölcsönjegyzési mentességért folyamodtak, amennyiben kérvényük a jegyzési határidő lezárta előtt nem intézték el, jegyzési kötelezettségüknek a fenti határidőn belül eleget tehetnek.

f) A különböző népi szervezetek után jegyeztek, de be nem fizetett kölcsönösségeket az érdekelték — teljes joghatállyal — május 31-ig befizethetik.

g) Azok a munkások vagy más fizetéses alkalmazottak, akik a közigazdaság bármely ágában kétkézi munkát végeznek, kölcsönjegyzési kötelezettségüknek elmulasztását a fenti időpontig pótolhatják.

A továbbiakban a rendelet törvény az 1942 november 8-i rendelet törvény intézkedéseit, visszaható érvénnyel, a következőkben egészíti ki:

1. Ha a lejegyztet kölcsönösség a kötele visszacsatolási adó összegénél legfeljebb 1500 lejjel kisebb, nem kötelező az összeg kiegészítése. Az ennél nagyobb különböt adó alakjában befizetendő.

2. A „falusi jegyzésalapra” („scripta taranescii”) történt kölcsönjegyzések is mentesültek a befizető a befizetés összegéig az adókötelezettség alól.

3. A kereskedelmi és iparvállalatok ugynevezett „complimentar” adója, a visszacsatolási adó kiróvásánál nem jön számításba.

4. Az a kamattörvény, mely egyenesadó mentességet élvez, szintén nem jön számításba a visszacsatolási adó kiróvásánál. (M. O. 1943. IV. 7., 229. számú rendelet törvény). (—5—)

A háboru időtartamára, a magánjogban és peres eljárásokban alkalmazandó rendkívüli intézkedések

Irta: CSAKANY BÉLA dr.

A háborus helyzet különleges intézkedéseket kíván nemcsak a gazdasági életben, hanem mindazoknak a jogi helyzetben is, akiket közvetlenül, vagy közvetve a háboru okozta különleges helyzet bármilyen vonatkozásban érint, az erről intézkedő első íy rendkívüli tör-

vény 1941 július 1-én képet életbe. A törvény időközti módosítások után kiegészített teljes szövegét a hivatalos lap 1942 december 24-i 302. száma újra leközölte. Ennek alapján ismertettük a törvény ma érvényben levő általános érdeklő intézkedéseit.

A szülői hatalom gyakorlása

A katonai szolgálatra bevonult személy kiskorú gyermekei felett helyette a szülői hatalmat a gyermekek édesanyja gyakorolja. Ha az édesanyját az árvászk a szülői hatalom gyakorlásától megfosztotta, vagy az anyja is gondnokság alatt van, elttnt, ő maga is munkára van mozgósítva, vagy bármilyen más

körülmény folytán a szülői hatalmat nem gyakorolhatja, az árvászk ideiglenes gondnokot nevez ki.

Ha a bevonult valakinek gyámja, vagy gondnoka, a gyámolt vagy gondnokolt számára az árvászk helyette ugyanolyan jogkörrel és kötelezettségekkel ideiglenes gyámot, vagy gondnokot állt.

Vagyonkezelés

Amennyiben a hadbavonult személy vagyonának kezelésére nem hagyott hátra általános meghatalmazottat, felelősége ideiglenes vagyonkezelői jogkörrel bír, azonban a vagyont csak kezelheti, de nem idegenítheti el. Feleség hiányában a bírói hatóság nevez ki ideiglenes vagyonkezelőt. Ha a hadbavonult személy kereskedő, a vagyonkezelő

minden oly intézkedést megtehet, amely a kereskedés folytatás szempontjából szükséges. Ugyanezek az intézkedések alkalmazást nyernek a mozgósításra behívott nő esetében is. A behívott nő vagy férfi ellen az ideiglenes ügykezelőség ideje alatt történt cselekmények miatt csőd nem nyitható.

(Folytatjuk)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelmébe

Az új pénzügyi törvények

(Második közlemény)

Egyenes adótörvény

A HAZADÓ

Az új adórendelet, a szociális elgondolásból kiindulva, a házadónál az eddigi 3% százalékos kulcsot 20 százalékra mérsékli oly ingatlan vagy ingatlanrészre, amelyben a háztulajdonos vagy hasznélvező saját maga lakik, ha az általa lakott rész nem áll két főnél több lakoszobából vagy pedig minden egyes, a szülők gondozásában álló, kis-korú gyermek utáni további egy-egy szobából. Utóbbi esetben a lakoszobák száma nem haladhatja meg az ötöt, amelyhez még a szükséges mellékhelyiségek is járhatnak. A mérsékles további feltétele, hogy a háztulajdonos vagy hasznélvező összes ingatlanainak bérbeadott része ne haladja meg az általa lakott rész bérértékének kétszeresét. (13. szakasz, a) pont, 2. bek.)

Ha a bérló más telken oly kikötéssel építkezik, hogy bizonyos megállapított idő múlva az épület a telek tulajdonosáé lesz, úgy a telektulajdonos házjöveldmi adót köteles fizetni a telek bére és az után az összeg után, amelyet az épület értékének anyai évvel való elosztása révén nyerünk, amennyi évig nem használatos az épület. Az építendő bérló viszont az épület kihasználásából származó jövedelmei után a kereskedelmi vállalatok jövedelmi adóját köteles fizetni. (13. szakasz, b) pont, 4. bek.)

A tulajdonos, hasznélvező vagy bitorok és egyéb szolgáltatások kihasználásából eredő jogok más című élvezője, abban az esetben, ha az épület bitorokkal, esetleg más szolgáltatásokkal vagy penzióval van bérbeadva, még külön kereskedelmi jövedelmi adót is köteles fizetni. Kivétel az az eset, ha penzió nélkül legfeljebb öt szobát ad bérbe bitorokkal; ebből az esetben az ebből származó jövedelem a nem kereskedelmi foglalkozásból eredő jövedelem adójának tárgyát képezi.

Ha az előbb említett vállalat más személynek van hasznbérbe adva, az ily módon elért jövedelmek az adótörvény 23. szakaszának 6. pontjában foglalt intézkedéseknek megfelelően az ingó- és tőke jövedelem adójának vannak alávetve. (14. szakasz 2. és 3. bekezdései).

Az adótörvény 16. szakaszának második bekezdése azt a rendelkezést tartalmazza, hogy mindazok a bérbeadók, akik fűtést, világítást, vizet s egyéb szolgáltatást nyújtanak lakóiknak vagy helyettük oly terhek viselését vállalják, melyek utóbbiakat illetnék meg, ezeknek értékét kötelesek a bérösszeghez hozzáadni, még akkor is, ha külön megállapodást kötöttek volna.

Az ideai módosító törvény e rendelkezéshez külön bekezdésként hozzáfűzi, hogy ily esetben az adóalap 20 százalékos rendes levonásán kívül még egy legfeljebb 25 százalékos terjedő pótlevonás is engedélyezendő a vonatkozó terhek arányában. A kereskedelmi kihasználások céljaira szolgáló ingatlanoknál a pótlevonás legfeljebb 20 százalék lehet. (16. szakasz, 3. bek.)

BÉLYEGTÖRVÉNY

Az adófellebbezéseknél az aránylagos illetékek két ezrelékre való mérséklése csak magára az adóösszegre vonatkozik, az adóbírság fellebbezésére már nem, mely utóbbi illetéke továbbra is 6 ezrelék marad.

Az egyenesen a pénzügyminisztériumhoz intézett adókérvények fix bélyegdíja 40 lej és annak az adórésznek (es nem az adóbírságnak) két ezreléke, amelynek törlesztését vagy mérséklését kérelmezik.

Az új módosítások között szerepel még az az intézkedés is, amely a szövetségi törvényben megemlített kérvényeket és okmányokat bélyegmenteseknek minősíti.

Intézkedik a törvény a felől, hogy abban az esetben, ha az államnak vagy az államtól függő intézményeknek oly árú- és szolgáltatások, melyeknek legmagasabb ára van, a bélyegdíjak számlába állíthatók abból a célból, hogy azokat a közintézményre áthárítsák.

Városi beépítetlen ingatlan átruházása esetén az átruházási illetéket az után a legkisebb érték után kell számítani, amit az adótörvénykönyvben szereplő nyersjöveldemnek 70-nel való szorzatából nyerünk. (:)

Módosították a kávépótlékok árát

București. Az országos ár-kormánybiztoság a hivatalos lap április 13-ai 87. számában megjelent rendeletével módosította a kávépótlékok legnagyobb nagyságú és kicsinyben való áráról intézkedő február 27-i 116. számú rendeletét. A most közzétett ár-szabályozó rendelet az eddigi hatféle keverési kávépótlékon kívül három újabbat vezet be. Ez utóbbiaknak az árát a kormánybiztoság a következőképpen állapította meg:

A 100 százalékos szójababból készült kávépótlék a rendeltetési állományon atvéve 100 grammos csomagolásban 28 lej, kicsinyben 44 lej, 125 grammos csomagolásban 35 lej, illetve 55 lej, 200 grammos csomagolásban 55 lej, illetve 88 lej, 250 grammos csomagolásban 67 lej, illetve 109 lej, 500 grammos csomagolásban 138 lej, illetve 221 lej. A 30 százalékos szójababból, 25 százalékos árpból és 40 százalékos nahutból kevert pótlék ára 25—39 lej, 38—60 lej, 48—77 lej, 60—96 lej, 121—194 lej. A 65 százalékos szójababból és 35 százalékos nahutból készült pótlék ára 37—43 lej, 44—54 lej,

54—87 lej, 67—107 lej, 136—218 lej.

A már eddig ismert kávépótlékok közül a 65 százalékos nahutból és 35 százalékos borsóból kevert pótlék ára így változott: 26—36 lej, 32—45 lej, 50—73 lej, 63—91 lej, 127—184 lej. A 40 százalékos nahutból, 40 százalékos borsóból és 20 százalékos árpból vagy rozsból kevert pótlék ára: 24—33 lej, 29—42 lej, 46—67 lej, 116—168 lej. A 30 százalékos nahutból, 20 százalékos cikóriából, 25 százalékos rozsból és 25 százalékos árpból kevert pótlék ára: 22—31 lej, 27—39 lej, 43—62 lej, 53—78 lej, 108—157 lej. A 100 százalékos nahutból készült pótlék ára: 27—37 lej, 33—48 lej, 53—76 lej, 65—95 lej, illetve 132—192 lej. A 100 százalékos árpból vagy rozsból készült pótlék ára: 17—24 lej, 24—34 lej, 32—47 lej, 40—59 lej, 82—119 lej. A 100 százalékos borsóból készült pótlék ára: 24—34 lej, 29—41 lej, 46—68 lej, 58—84 lej, 117—169 lej.

Április 15-től kizárólag a felsorolt keverési kávépótlékok árusíthatók. A pótlék csakis eredeti csomagolásban hozható forgalomba s rajta kell lennie a kicsinybeni árnak, súlynak és keverési aránynak.

KRATEYL-cirkusz

Timișoara II., Badea Cartan-tér.

Felnöttek részére,

16 éven felülieknek, tart
pénteken este, 9 órakor
előadás!

CORSO-MOZI, Arad

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

A film-művészet csodája

Mater Dolorosa

Egy gyönyörű asszony lemondó és egy fiatal
leány dadalmas szerelmének vetélkedéseÁprilis 16. péntek
R. k.: Fájld. Szüz
Protosztás: Lamb
Ortodox: Irén

apkelta: 5 6 11 p
lapny.: 13 6 50 p
nappal hossa:
13 óra 51 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok* és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78. kiadóhivatal 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszámolás: Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 37-11.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Felhívjuk hátralekötött elfizetőinket, hogy tartozásait a hó 20-ig rendezzék, mert ellenkező esetben a lap további kiadását beszüntetjük. Ezt annál is inkább könnyűnek vagyunk megtenni, mert jelentkező új előfizetőket ugyanis csak korlátozott számban vehetünk fel.

— **Unitariusz konfirmáció Aradon.** Virágvasárnapján, április 18-án délelőtt 11 órakor az aradi lutheránus palota tanácstermében istentisztelet és urvacso-ra osztás lesz. Ez alkalommal fogja Barabás Miklós esperes megkonfirmálni az unitariusz ifjúságot. Az előjáróság kéri az aradi unitariuszokat, hogy teljes számban jelenjenek meg e szép vallásos ünnepélyen.

— **APRILIS 18-IG TILOS A BÁRÁNY VÁGATÁS.** (București). A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli, hogy a husvétii szükséglet fedezése érdekében április 18-ig tilos a bárányok vágatása.

— **Szünetelő társaságköcsi-forgalom.** A timișoara-temesvári villamosvasutak igazgatósága átmenetileg beszüntette a társaságköcsi-forgalmat, a Belváros és a Gyárvaros szőlők között.

— **Leszállították a kék-kő-járandóságot.** A timișoara-temesvári megyei börtömelőlk szindikátusa értesítette a börtömelőlköt, hogy a földművelésügyi minisztérium leszállította a kék-kő-járandóságot. Feltehetőenként 28 kilogramm kék-kő jut a szőlőgazdáknak.

Hazatek a katonák

Holdvilágos tavaszi este...
Főhíngazik hozzám a békák kardjára
A hegyoldalon nyugat felé leve
Gondolatlan elszállnak hazra.

Valahol egy kis fahusi házban
Egy kis család engem hazavár.
Minden este türelmetlen lázban
Várják, mikor csikordul a zár.

Apró gyermek-ajkak kérdik egyre,
Mikor jön már haza apukánk?
Gyöngye asszony-ajk mondja remegve:
Holnap, holnap haza jön talán.

Az a perget én is váro-várom,
Hogy közzétek betoppanjak én
És bennetek a szivemre zárva,
Meggpihenjünk majd egymás szivén.

BANDITS IMRE

— **Adományok.** A Magyar Népközösség szerényen javára N. N. a Déli Hírlap kiadóhivatalában 500 lejt adományozott. A Kalk-csecsemőgondozó és gyermekotthon javára Szent Antal nevében Szerényi Istvánné 500 M. B. 2500, Novy Ottóné koszorúmegváltás címén Rödiger Berta elhalálózása alkalmából 500 lejt, a Szent Erzsébet-gyermekotthon javára M. B. 2500, Szent Anta nevében Szerényi Istvánné 500, a frateriai-ujkissodai gyermekotthon javára B. L. 300 és Koch Lajos 100 lejt, a tüzkarosult Jubász-család részére Novy Ottóné koszorúmegváltás címén Rödiger Berta elhalálózása alkalmából 500, Sz. Z. és neje 500, Engelbergerné 200, Nagy András 100, B. A. 100, B. B. 1000 és Schneiderné 200 lejt, a népközösségi téli segély javára W. J. 1000 lejt adományozott a Magyar Népközösség irodájában. Egy magát megnevezni nem akaró Kölyg Szent Antal nevében az Erzsébet-gyermekotthonnak 3000 lejt adományozott.

— **ISKOLÁK HUSVÉTI SZÜNETE.** (Rador). A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében az internátussal kapcsolatos középiskolákban a husvétii szünidő pénteken, április 16-án kezdődik. A leánynevelőket még aznap utazniuk szülők lakóhelyére, a fiúk pedig csak másnap. A bennlakók nélkül, középiskolákban és a népiskolákban a szünidő szombaton, április 17-én kezdődik és a növendékek aznap utazhatnak haza. Valamennyi tanulónak május 1-én és 2-án kell visszatérnie az iskolába.

— **Nyugdíjkiadványok számfejtése Aradon.** A pénzügyigazgatóság felhívja a nyugdíjasokat, hogy a pénzügyigazgatóság első emeleti 18. sz. szobájában április 15-én délelőtt az alábbi sorrendben adják le kiállított nyugdíjkiadványukat: 8—9-ig az 1—1000, 9—10-ig az 1001—2000, 10—11-ig 2001—3000, 11—12-ig a 3001—4000, 12—13-ig a 4001—4500 sorszámú könyveket kell benyújtani. A nyugdíjkiadványokat megbízott is benyújthatja be. Aki a fenti sorrendet nem tartja be, nyugdíját nem veheti fel idejében.

— **A KONFEKCIÓ-ARU FOEGALMI ADÓ-KÜLÖNBÖZETE.** A konfekció-aru forgalmi adó-különbözete névze a megszokott nyilatkozat benyújtási határidejét a pénzügyminisztérium április 17-ig meghosszabbította. A legújabb rendelkezés nyilatkozat beadására és a különbözeti megfizetésére kötelez minden kis- és nagykereskedőt, valamint kisiparost, tekintet nélkül adó-alapjának nagyságára. A kötelezettséget a pamut- vagy gyapjuszövetből, selyemből vagy nyerselyemből, len-, kender- vagy jutaszövetből, szőrmés bőrből, paszományból és sújtászinorból készült konfekció-áru (pl. mg. nyakkendő, zsebkendő, asztalkendő stb.) vonatkozik. A különbözeti kiszámítása és az adóköteles tekintetben a szákegyesületek adnak felvilágosítást.

(*) **Közgyűlés.** „Corvin” Általános Eltetszővel kezelt közgyűlése 1943. április hó 18-án délelőtt 10 órakor lesz. Timișoara, I. Bulev. Regina Maria 8. szám alatt. (Tagsági könyvét hozza el mindenki).

(*) **Halálozás.** Wolfner Lászlóné, 33-letű Hartmann Eugenia április 13-án meghalt. Az elhunytban dr. Wolfner Gyula édesanyját gyászolja. Temetés április 15-én, csütörtök délután 4 órakor lesz az aradi régi temetőben.

(*) **Orvosi hírek.** Dr. Bodea Eugen, fil., gége-, orrspecialista újból rendel. Timișoara, Regele Ferdinand-körút 1/b. Löffler-palota). Távbeszélő 17-43. — Dr. Frint Ismét rendel. Arad, Gojdu-utca 11.

— **MOZIK MŰSORA.** Csütörtök, április 15: Timișoara-Temesvár: Apollo: „Ő ezek a férfiak” (Paul Hörbiger, Georg Alexander), Capitol: „Párba” (Assia Norris, Fosco Giachetti), Corso: „Medici Gyula” (Juan de Landa, Conchita Montenegro), Thalia: „A folyó” (Lotte Koch, Hans Söhner) — Arad: Aro: „Ház férfiak nélkül” (Marta Landrock), Corso: „Mater Dolorosa”, Forum: „Panfulla Dalai” (Ennio Ceresi), Urania: „A számlított”.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Csütörtök, április 15: Timișoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-út 3), Gyárvaros: Maszalts (Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Pildner—Steinburg (Draga-lina-tér 15), Mehalá: Chioreanu. — Arad: Ké-páti (a villamos állomás mellett), Dick (Marasesti-utca elején). — Frateria-Ujki-soda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremiel.

A timisoaral-temesvári tűzifa-rendelet

A FAGYNYELST ÉS ELELMISZER-JEGYFÜZET BEMUTATÁSAVAL ÁPRILIS 25-IG KELL BEJELENTENI

Timisoara-Temesvár. Most adta ki Timisoara-Temesvár városa 16. számú rendeletét, amely az 1943-44. évi tűzifa-fogyasztást szabályozza. A városi rendelet összhangban az országos érvényű rendelkezésekkel — az igényelhető fa mennyiségére nézve nyolc osztályt állapít meg. Az egyes osztályok meghatározását az igényelhető tűzifa mennyiségét a Déli Hírlap az évi március 31-i számában közölte. A faigény általában a helyiségek és személyek arányában változik. Az egyes háztartások a fát fakitermelőtől, a vállalat utján, amelynek alkalmazottja a családfő, vagy pedig a fakereskedőtől szerezhetik be. A timisoaral-temesvári lakosok bihori-bihari, aradmegyei, severini-szörénymegyei, carasi-krassómegyei és timiștorontali-temesstorontalmegyei fakitermelőtől vásárolhatnak fát. A faszérvárosi és a gyárvárosi pályaudvaron működő bizottság engedélyével. Több háztartás együttesen is rendelhet és szállíthat fát a termelőtől. Minden esetben azonban április 25-ig be kell jelenteni a faigényt: vagy a vállalatnál, amelynek alkalmazottja a családfő, vagy a fakereskedőnél, akitől a fát vásárolni akarja. A bejelentéshez szükséges a háztulajdonos, vagy házfelügyelő igazolása. Ezt az igazolást az élelmiszer-jegyfüzet végén — a 16. oldalon — a rendeletben leközölt formán adják meg, feltüntetve a családtagok számát, és az igényelhető tűzifa mennyiségét. Intézmények és háztartások beiratkozásakor be kell jelenteni az 1943. évről megmaradt famennyiséget, amelyet aztán az igényelt mennyiségből levonnak. A fakereskedőket kötelezik, hogy a saját városrésztől lakóit — a kereskedő berendezési képessége és a szállítási eszközök figyelembe vételével — előjegyzésbe vegyék. Beiratkozni azonban más körületben lévő fakereskedőnél is lehet. A fakereskedő igazolása aztán — ugyancsak az élelmiszer-jegyfüzet utolsó lapján — a megtörtént bejelentést. Zsidók csak fakereskedők útján szerezhetik be tűzifájukat, viszont a fakereskedő csak a szállításra vállalt fa 30 százalékat juttathatja zsidóknak. A fakiosztás a kiadásra kerülő 1943-44. évi élelmiszer-jegy alapján történik majd. Ezért a családok a jelenlegi élelmiszer-jegyfüzettel jelentkeznek — amelyen az igazolások láthatók —, valamint az új jegyfüzettel. A családtagok ugyanakkor be kell mutatni a családtagok jegyfüzetét is. A rendelet még egyéb intézkedést tartalmaz. Így többek közt, senkit nem köteleznek arra, hogy a megfelelő osztályba tartozó famennyiségre emeljen igényt, ha ennél kisebb mennyiségre van szüksége. A timisoaral-temesvári pályaudvari pénztárosok a tűzifaszállítmányokra vonatkozó szállítólevelet nem adhatják ki a címzettnek, ha a szállítólevelet nem látta-mozta a pályaudvar mellett működő városi bizottság.

Az Evangélikus Gyámintézet iskolán kívüli nevelő munkája

A brașov-brassó megyei magyar evangélikus egyházközségek 1886-ban létesítették Gyámintézetüket abból a célból, hogy elősegítsék jóamulát és szorgalmas ifjak kiképzését és ezáltal derék, népükért harcoló vezetőket nyerhessenek. Kisebb-nagyobb megszakításokkal állandóan tartott a Gyámintézet akciója s évenként igen szép összegekkel járult a tanulók tanulás, költségeihez. A segélyezett növendékek száma az elmúlt 50 év alatt néhány esztendő alatt meghaladja a 2000-at és 1940-ig 3600 koronát és 390.000 lejt osztott szét az évi közgyűléseken.

Néhány év óta azonban a Gyámintézet a növendékek önképzésére elősegítendő pályázatokra is írt ki és a dolgozatokat tekintélyes összegekkel jutalmazta. Az 1942. évben a következő tételeket dolgoztatta fel: 1. Kőrösi Csoma Sándor élete és méltatása. (Beérkezett 18 dolgozat.) 2. Pál

apostol missziói munkássága. (Beérkezett 12 dolgozat.) 3. Apácai Csere János élete és méltatása. (4 dolgozat.) 4. István király alakja Kós Károly: Országépítő és Makkai Sándor: Magyarok csillaga című műveiben. (Beérkezett 2 dolgozat.) 6. Tompa Mihály költészet. (3 dolgozat.) 7. Barótk és Kodály jelentősége. (2 dolgozat.) 8. A templombajárás haszna. (1 dolgozat.) 9. Népszokások lejegyzése. (1 dolgozat.) 10. Mit tudok Petőfiről. (3 dolgozat.) 11. A tanító népművelő feladata az iskolán kívül. (Tanítóképzősök részére, 5 dolgozat.) Összesen 51 dolgozat. A kiosztott segélyek és pályadíjak értéke 110.000 lej. Legszébb eredményeket érték el: Bálint István (Brașov-Prassó) és Mitykó Zoltán (Arad)

Az intézet ebben az évben is írta ki tételeket és ez uton is felhívjuk evangélikus ifjúságunkat a fontos önművelő munkában való részvételre.

KISS BELA

Meghalt Napholcz Pál jezsuita rendfőnök

Napholcz Pál, a jezsuita-rend magyarországi tartományi főnöke negyvenkét éves korában Kassán váratlanul elhunyt. Napholcz Pál kiváló hitszónok volt, hosszabb ideig Kolozsvárcsú fejtejt ki értékes lelkipásztori és szociális tevékenységet az Apostol című hitbuzgalmi lap szerkesztőjeként a népművelés terén is érdemeket szerzett. 1940 nyarán a Szentek apanzspüsköke nevezte ki, Napholcz azonban néhány hónap múlva, a bécsi döntés után, mielőtt beiktatására sor került volna, lemondott erről a tisztségről, Nemsokára megválasztották a magyarországi jezsuita rendtartomány főnökévé s ezt a tisztséget haláláig viselte. Április elején kórházba indult, hogy az egyes rendházakat meglátogassa. Kassára érkezve hirtelen megbetegedett, kórházba kellett fektetnie, az orvosi beavatkozás azonban nem menthette meg már az életnek. Kedden délután rövid, kínos szenvedés után meghalt.

Halála a talános részvételt keltett, benne a jezsuita-rend egyik legképzettebb tagját veszítette el.

Napholcz Pál temetése pénteken délelőtt 9 órakor megy végbe a kassai jezsuita templomból. A szertartást Madarász István püspök végzi.

Aranypénzzel telt csomagot talált a pincében egy nanszámó

Azután 6 millió lejt fizetett egy pár viseletes cipőért és negyed milliót egy félliter borért

București. Blons Anton bucaresti napszámó Klipper Náthán Popa Soare-utca 23 szám alatt lakó magánzó favágásra fogadtta fel. A napszámó napokon át hasogatta a pincében a fatuskákat. Munkája közben a lába ide-odacsuszott a homokba, amely a pincében zöldség betakarására szolgált. Egyszerre azonban a lába valami csomagban akadott meg. Kikötötte a homok alól a csomagot, felbontotta és meglepődve látta, hogy abban egy csomó sárga pénzdarab van. A csomagot erre betette a tarisznyájába és tovább dolgozott. Mikor elkészült munkájával, megkapta a kialakított bért és utjára ment.

Nagyon örvendett a talált pénznek, ammi is inkább, mert úgy gondolta, végre vehet magának egy pár viselt cipőt, amelyre már régóta vágyott. El is ment egy ócskásához, kiválasztott egy pár jókarban lévő cipőt, aztán tarisznyájából előkötött egy maroknyit a pincében talált sárga pénzdarabok közül. A boltos 450 pénzdarabot kért a cipőért és Blons Anton boldog volt, hogy ilyen jó vásárt csinált. Örömeiben betért egy kocsmába és félliter bort rendelt. Ott is a talált pénzdarabokkal fizetett, amelyekből a kocsmáros a borért 20 darabot vett el.

Valahogyan azonban kitudódott a dolgot és kiderült, hogy aranypénz volt, amit Blons a pincében talált. Kereken 1000 darab napoleonarany volt a homok alá rejtve, amelynek értéke felülmúlja a 15 millió lejt. Így aztán a talált kincs értékét nem ismerő napszámóstól egy pár régi cipőért 6.750.000 lejt vett el a csalafinta őszeres, a kapzsi kocsmáros pedig a félliter borért 300.000 lejt. Persze, 6k mindketten nagyon jól ismerték az aranypénzek értékét.

Blons Antont, aki az eldugott aranyt megtaálalta és megtartotta, letartóztatták, ugyszintén az őszeres, a kocsmáros és Klipper Náthán is, aki az 1000 darab aranyat nem jelentette be, hanem pincéjében a homok alá rejtette.

A fa, a jövő legértékesebb nyersanyaga

Öntható, hajlitható, kőnél keményebb fa — Leveskocka, cukor, müseiyem, szesz, élesztő... fából

A világ vastermelése fafogyasztásának csak 10, olajtermelése csak mintegy 25 százalékát teszi ki és a köztudat mégis a vasat, szenet és olajat tartja a világ legfontosabb nyersanyagának. Ennek az érdemtelen lebecsülésnek az a magyarázata, hogy a modern technikától messze elmaradt köztudat a fában még mindig csak tüzelő, építő-, szerző- és butoranyagot lát és megfigyelkezik arról, hogy a tudomány és ipari fejlődés a fának az emberiség ösokortól kezdve egészen a legújabb korig szinte teljesen változatlan maradt alkalmazási területét már messze elhagyta. Ez a forradalmi fejlődés mégcsak alig néhány éve indult meg ugyan, tehát kétségtelenül még a kezdet kezdetén van, de ez a rövid idő is elég volt ahhoz, hogy a fát a gyáripari tömegtermelés szinte számtalan ágának nélkülözhetetlen alapanyagává léptesse elő.

AZ ÚJ FAHAJLÍTÁSI ELJÁRÁS

Az építészt, butorgyártást, szóval a fűrészszel, gyaluval, vésővel, esztergával dolgozó iparágak természetesen továbbra is megmaradtak, de ha a jel nem csalsnak, az az idő, amikor az ipar még csak ugy használta fel a fát, amit a természet az ember kezébe adja, már nem tart sokáig. A korszerű fafeldolgozás, a közvetlen feldolgozás alá kerülő fát is tökéletesíti. Itt van például a modern fahajlítás eljárást, mellyel a bizonyos irányba sajtolt fát térszerű formába lehet hajlítani, mégpedig úgy, hogy ezt a formát a szárítás után is megtartsa. A csónaképítésben, különböző sporteszközök készítésében stb. ez az eljárás lassankint máris szinte kizárólagosságot vívott ki magának.

HULLADÉKBÓL — ÖNTÖTT FA

Óriási, 300 atmoszféráig terjedő és egyszerre minden irányban történő sajtolással a fa anyagát rendkívül tömörre és minden nyomással szemben ellenállóvá lehet tenni. Az így előkészített fából többek között olyan hangtalanul működő fogaskereket és tengelycsapágyat lehet készíteni, melyek a bronzcsapágyak élettartamát öt-tízszerezével felülmúlják. A fa sejtüregeinek fémmel való kitöltése a fának különösen nagy nyomásállóságát ad. Különböző műgyantákkal átitatva a legközségesebb fák is alkalmasak a különleges tulajdonságokkal rendelkező drága fafélések pótlására. Az eddig veszendőbe ment fahulladékokat, fűrészport, sőt a fakérpet is értékesíti a fafeldolgozás egyik legújabb eljárása, mely a más-képpen értékesíthetetlen hulladékokat visszavezeti hamuáram vagy önthető fává alakítja át. Ez a müfa minden

irányban ugyanazokkal a szilárdsági tulajdonságokkal rendelkezik, mint a természetes fa, tehát tulajdonképpen még „tökéletesebb” is.

Ugyancsak fahulladékokból készülnek az ugynevezett farestlapok. A rostok tökéletes összekeverése következtében ez a müfa is minden irányban ugyanazokkal a tulajdonságokkal mutatja és a közönséges fa módjára lehet furni, szegelni, ragasztani, gyalulni, pácolni, csiszolni, falburkolatok, padlázatok, butorok készítésére a faipar máris szívesen alkalmazza.

A fűrészporból enyv, agyag és homok hozzáadásával különleges téglákat lehet készíteni. A téglafestéskor előző fűrészpor helyén maradt lukacsokat kitöltő levegő hideg és zajt ellen egyaránt kitűnően szigetel.

EGY ÖLTÖNY RUHARA VALÓ SZÖVET — TIZ KILO FÁBÓL

Ha már ezek az aránylag egyszerű „fanemesítési” eljárások is óriási mértékben megnövelték a fa ipari alkalmazásának és teljes kihasználásának lehetőségeit, még inkább áll ez a kémiai feldolgozásra. A fa cellulóze anyaga kellőképpen megiszitva és feldolgozva állati és növényi eredetű rostokkal sok tekintetben előnyösebb tulajdonságokkal rendelkező textilanyagokat szolgáltat. Tíz kilo fából már egy öltöny ruhára való szövetet lehet előállítani, de facellulózsból készül a modern ruházatkodásból már kimaradhatatlan selyem is.

Kevésbé ismert, hogy a berlini erjedéskutató intézet felfedezése szerint a cellulózekivonat mellékterméke, ezelőtt felhasználhatatlanul a vízvezetők csatornáiba bocsátott cellulóze-lug facukrot tartalmaz, melyből emberi táplálkozásra is alkalmas és gazdag fehérje- és vitamintartalmú élesztőt lehet előállítani. A 83,7 százalék fehérjét tartalmazó hullal szemben ez az élesztő 50 százalékkal tartalmaz tiszta fehérjét és hely hely leveskocka alakjában fog kereskedelmi forgalomba kerülni.

A fából nyert cukrot természetesen hasonlóképpen fel lehet használni emberi táplálékul, de mint üzemanyag-keveréknek nagy jelentősége van a facukorból erjesztett szesznek is.

A facellulóze végül nélkülözhetetlen helyet tölt be a papírparban, továbbá robbanóanyag-, lakk- és festékgyártásban is, a legkülönbözőbb műgyanták és plasztikus anyagok, éghetetlen filmek készülnek belőle és az az alapanyaga a modern csomagolási technikában mind nagyobb területeket meghódító cellofánnak is.

Csapó Julia

Gazdaközönségünk figyelmébe!

Kéveköto manillát helyettesítő

papirszineg
kapható

FURNICA-HANGYA

szövetkezetnél, Arad, A. Mure-sianu-utca 7-9.

Apróhirdetések

LANGYEL-téte butort vennék. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (328)

HIDMÉRLEGET vennék. Ajánljelöléssel hárem a címre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (330)

NAGYOBB jégszekrény eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (331)

CUKRASZEGEDET alkalmazok, aki a cukrászat minden ágában jártas. Ugyanott alkalmaznak középkori, szorgalmas asszonyt, aki főzéshez ért. Flagner, Cofetarie, Fredaal. Érdeklődni Aradon, Marasesti-utca 1, házesternél. (332)

KEREKPAR eladó, keveset használt, külső gumikkal, Arad, Apr. Purice 38. Sega. (329)

ARO, Arad TELEFON 24-45

Holnap bemutató!
MARTA LANDROCK nagyszerű filmje
Ház férriak nélkül
A német filmpar eseménye
Ma utoljára
A hárem törvénye

TEJCSARNOKI berendezés eladó. Cim: Lakner László, Peregul-mic-Kispereg, Arad-megye. (435)

ALKALMAZOK azonnali belépésre mindenest, aki főzni is tud. Ugyanott német kisasszonyt alkalmazok 2 kisleány mellé. Arad, Cloasca-utca 15. (6000)

NAGYFORGALMU hentesüzletbe két kiszolgáló leányt és kereskedősegédet azonnal alkalmaznak. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (372)

VARRÓLÁNYOKAT alkalmaz Szücs-szalón, Arad, Episcopiei-utca 2, II. em. (375)

Ó BIZONYTAVANNAL bíró bejárónót azonnal alkalmazok. Arad, Deseanu-utca 9. (376)

KEREKES KUT eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca 39. (377)

KÜLONDEJÁRATU butorozott szobát keresek a város központjában. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (378)

MŰTÖMÉST (stoppolást), műszövést, nyakkendőfordítást, legszebben, legmegbízhatóban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér 2, első emelet. (458)

50 ÉVEN felüli, vizsgázott kazánfűtő alkalmaz Hozzjövők kelmefestő, Arad, Stroescu-utca 13. (459)

NAPSZÁMOS embert festődébe alkalmaz Fick, Arad, Baritiu-utca 14 szám. (461)

SZEPESSY-féle mély gyermekkosci, csapágyas, kitűnő állapotban lévő, eladó. Arad, Remus-utca 19. (460)

BEJARONÓT egész napra alkalmaz Drifin-oukrászdá, Arad, Regele Ferdinand-ut 59. (462)

KÉT VAGY HÁROMSZOBAS, teljes kényelmű lakást keresek, esetleg magánház is lehet. Cimeket „Összkomfort” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (463)

Rádio laboratorium javít

átalakít karban tart ARAD, V. Goldi-utca 5.

JÓ MEGJELENÉSŰ fiatal jegyzetőt alkalmaz az Urania-mozi, Arad. Jelentkezni naponta 4 óráig. (464)

ELADÓ körülbelül 15 méter gumitömlővel borszivattyú, teljes felszereléssel. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (465)

FŐZÉSHEZ értő mindenest alkalmazok, Arad, Vadászkiirt-szálloda irodájában. (489)

NŐL barna, 37-es, kifogástalan antilop-cipő jutányosan eladó. Arad, Marasesti-utca 11, első emelet, 6. (490)

Timisoara CORSO-MOZI Előadások: 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95

A Medici-kor torrósa, búbája:
GIULIANO MEDICI ONC. 60.

KOMBINÁLT szoba-butort vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (492)

JOKARBAN lévő kétajtós jégszekrény és íróasztal eladó. Arad, Dna Balasa 63. (491)

ELADÓ korszerű francia ágy, 2 éjeji szekrényel, zöld selyem ágylakaró, asztalka, 2 börrrel tapétázott kórszék. Arad, Marasesti-utca 33, 8-as ajtó, az udvarban. Megtekinthető 11—1 óra között. (493)

MÉZ, elsőrendű minőségű, igen jutányos áron kapható. Arad, Ghilca Birta-utca 17. (494)

FEKETE női kosztüm, ruhák, majdnem új cipők, törülközők, ebédlő-butor, különféle, haláleset miatt eladók. Arad, Eminescu-utca 7, második emelet, 11. (495)

KEVESEET használt, sötét dió-hálószoba-butor, 2-személyes hentesruha, recamiával eladó. Arad, Sarmiseghetza 9. (496)

FARA lehet előjegyezni P. Herlo, Metianu-utca 13, fakereskedésében, Arad. (500)

VESZÉK szavatoltan tiszta, féregmentes, nagyméretű, széles kereteket (rámákat.) Képeket átveszek eladásra. Popovici, Timisoara, Bonnaz-utca 11 szám. (2708)

FELFOGADUNK azonnal két szatóságédat. Tamas Ioan, Timisoara I, Mercy-utca 1 szám. (2709)

ÜZLETHELYISEG, száraz, tiszta, világos, n. helynek, raktárnak is alkalmas, kiadó. Bére 2000 lej. Érdeklődni lehet: Timisoara I, Lonovics-utca 8, I. em. (2710)

ALEXANDER-ebédlő, citromfa-hálószoba, kávézó, kétajtós jégszekrény, parafa szőnyeggel, eladó. Timisoara, Romulus-utca 3. Távbeszélő 46-14. (2707)

KÉT KAROSSZÉKBŐL és kerevetből (divánból) álló butorzat (garnitúra), továbbá ügyes szekrény márványlappal (könyvtárgy fehéreművel), eladó. Megtekinthető: Timisoara I, Mercy-utca 9 szám alatt lévő ügyv. irodában. (2712)

URANIA-MOZI, Arad TELEFON 12-32

Izgalommal telt filmretek. Finnország orosz igában.
A száműzött JOHN EKMAN HELEN LONCRUND

GYERMEKKOCSI, mély, elsőrendű gumikkal felszerelt, világoszöld, (nem tankfazon) olcsón eladó. Timisoara II, Ion Creanga-utca 7. Megtekinthető 2—8-ig. (2702)

ELADÓ karsu, magas termetre való, keveset viselt, fekete szövetszőtű. Megtekinthető délelőtt, Timisoara, Feldioare utca 14, 1-es ajtó. (2705)

JÉGSZEKRÉNY, mindennemű butor, zongorák, szőnyegek, készletek, asztalémű, függöny, valamint butoranyag, takaréktűzhely, kerti butorzatok, varrógépek, porzó, utazóbönd eladó Gábornénál, Timisoara III, T. Cipariu-utca 5, a Mária-sz. bor közelében. (2706)

70 ÉVEI Jókai Mór-regény, barna, díszkötésű, kifogástalan állapotban lévő, olcsón eladó. Beretka, Timisoara IV, Dimitrie Sturza-utca 4 szám. (2696)

3-SZOBAS lakás fűrdőszobával, Timisoara III, kerülete központjában lévő, továbbá egyszobás, korszerű lakrészt I. kerületben kiadó (csak kereszténynek.) Orich-iroda, Timisoara, Sf. Ion-utca 7 szám. Távbeszélő 43-59. (2698)

KIFÜTŐFUT felvesz Salinacki & Co., Timisoara I, V. Alexandri-utca 9 sz. (2699)

1. ESEN álló ház, mely szoba-, konyha-, ebédlő és élőkamrából áll, olcsón eladó. Timisoara, Krizsán-telep, III. 28 szám. Érdeklődni lehet a Timisoara, Stefan cel Mare-utca 50 szám alatt lévő cipésznél. (2700)

FORUM-MOZI ARAD

Ma! Az olasz történelmi filmek legnagyobbja

Fanfulla Dalodi

Ennio Cerlesi, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri 50. sz. hird.

ELADÓ mind a két oldalán használató helypaplan, nagy kényeztáska, valamint szép ruhák. Timisoara III, Metropolitan Metianu 7, pincében a 3-as ajtó. A Püspök-hid közelében. (2687)

HAZMESTER-PART felfogadunk, jó fizetéssel, központi fűtéses házba. Timisoara I, Paris-utca 11 szám. (2688)

ZONGORA, kitűnő Productiv-Genossenschaft-féle, rövid, kereszturos, ugyiszent Marschall-gyártmányu (Bösendorfer-iskola) eladó. Megtekinthető délután 3-ig. Timisoara II, Traian-tér 3, I. em. (2689)

ÜGYES leányt alkalmazunk azonnal virágüzletbe, ki a virágkihordást is vállalná. Reich virágüzlet, Timisoara I, Venetia-utca 4. (Carlton-szálloda épülete.) (2692)

EGYEDÜLLÁLLÓ urinó fűrdőbéli panzióban keres alkalmazást, ahol mint bizalmi egyén a panzió vezetését is vállalná. Nacsu Piroska, Timisoara-Fratelia, I. utca 3 szám. (4090)

INTERNATIONAL-traktort, 10—20 HP., keresek megvételre, valamint 800 vagy 900 m/m MAV cséplőgépet traktorra. Szemeyei István, Deva, távbeszélő 305. (4089)

HIDMÉRLEG, 5000 kg., Schember-Wien gyártmányu, alig használt, kitűnő állapotban lévő, eladó. Cim: Izvorul Bradului, Oana, Mures-Alba. (4088)

KERESEK butorozott, utcai szobát fűrdőszoba és konyhahasználatra. Notre Dame közelében. Cimeket a timisoarai kiadóhivatalba „Sürgős” jellegre kérek. (345)

VADONATUJ, fekete zakó-kabát, mellény, angol szövettel való nadrággal 17.000 lej, fekete zakó-kabát 6000 lej, zakó-kabát 3000 lej. Timisoara III, Rusu Siriana-utca 2 szám. (5257)

ELADÓ hálózati rádió, 3 plus 1. Cim: Timisoara III, Ion Vasiu-utca 88, 1-es ajtó. Csak vasárnap jöjjenek megtekinteni. (2454)

NŐI CIPŐK, 36-osak, kék- és bordószínűk, kifogástalan állapotban levők, s 38-as kék és barna cipők eladók. Kardos, Timisoara II, Mareşal Joffre-utca 13. (2691)

BEJARONÓT, idősebbet, megbízható felfogadunk. Ardeleanu si Co., Timisoara II, Mareşal Joffre-utca 13. (2690)

ELADÓ két új függöny, valódi „poinlace” kézimunka, 140x225 cm. Fedor, Timisoara, Diaconovici Loga-körút 13. Délelőtt 10—12 közt. (2693)

KERESEK 50-éves bejárónót. Timisoara. Homer-utca 2 szám, Eminescu-parkkal szemben. (2694)

NYUSZI, macsó, babák, sakk, dominó, fekete szövettel készült nőruha kis kabáttal, festmények eladók. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (2695)

ALKALMI VÉTEL, Háromszobás régi, család kuria, 3 hold szőlővel, Hegyalján, 1.600.000 lej; két férház Timisoaran, sok lakással; gazdasági ház 2 hold kerttel 500.000 lejért eladó. Orich-iroda, Timisoara, Sf. Ion-utca 7 sz. Távbeszélő 43-59. (2697)

HADMENTES, szorgalmas férfi elmenne üzleti szolgának vagy ehhez hasonló állásba. Cimeket „Hadmentes” jellegre a timisoarai kiadóhivatalba kér. (2713)

GYERMEKKOCSI, mély, valamint sportkocsi, krémszínű, kifogástalan állapotban lévő, olcsón eladó. Timisoara II, Metesari-utca 34 szám. (2714)

KIADÓ egyszobás lakrészt a Belvárosban, Timisoara, távbeszélő 17-97. (2684)

KERESUNK csendes, idegbeteg férfi számára jobb családnál teljes ellátást. Cim megtudható megbízásból Timisoara, távbeszélő 27-92. (2665)

ELADÓ 4x5 négyzetméteres ponyva, kétajtós szekrény, régi ebédlő, valamint egyéb tárgyak. Timisoara II, Mercur-utca 8 sz., 3-as ajtó. (2667)

ELADÓK használt szőlőkarók, 600 literes buding szőlődaráló, valamint permetező. Timisoara, Timocului-utca 3. (2669)

KERTI BUTORZATOT (garnitúrát) keresek megvételre. Timisoara, távbeszélő 16-13. (2678)

NŐI RUHÁK, kabátok, 37-es cipők, kalapok, kesztyűk, táskák, kombinék eladók. Timisoara IV., Vacarescu-utca 29, II. emelet, 6. (2679)

BORBELYSEGEDET, valamint fodrász-nőt jó fizetéssel alkalmaznak. Gencsi, Timisoara II, Dacilor-utca 10 szám. k (2681)

BÁRMILYEN állapotban lévő régiművi (antik) ebédlő-szekrényt (kredencet) keresek. Cimeket a timisoarai kiadóhivatalba „Orsova” jellegre kérek. (2682)

ELADÓ selyempaplan huzattal, ágýterítők, függönyök, különböző ruhaneműek, valamint 38-as női cipők. Timisoara, Timocului-utca 8 szám. (2670)

JÓL FŐZŐ mindenest keresünk április 15-re. Ugyanott eladó feles gyermek-kerekpar. Cim: Dr. Petrovici Timisoara I, Diaconovici Loga-körút 49, földszint. (6013)

ELADÓK tolokocsik, vaságyak, mángorlók, kályhák, kőolajos kannák (petróleum), demionok, kis vashordók, 500 literes fatartály, hordók, üres ládák, üvegek. Timisoara, Penes Curcanul-utca 2. szám, 6-os ajtó. (2664)

HUSVETI AJÁNDÉK, a „Triko-Record” kötökszűlők, mely nélkülözhetetlen szerzása az otthon dolgozóknak. Bemutatás, tanítás ingyen. Haas, Timisoara, Unirii-tér 5 szám. (2619)

LIPPAN-RADNAN házak, szántóföldek s egyéb ingatlanok eladását közvetítem. Érdeklődni lehet: Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4083)

ÜGYES szobaleányt fogadok. Dr. Stefan Pascu, Orsova. (2657)

NAPSZÁMOS, fiatal, felvesszünk. Timisoara, Carol-körút 45 szám. (2683)

GYERMEK-sportkocsi eladó. Timisoara, D. Sturza-utca 68 szám. (2652)

HAZMESTERPART vagy asszonyt keresek család házában, aki ugyanott fizetésért a háztartási munkát is elvégzi. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (5262)

ZONGORÁK és pianók, többévi szavatolással, valamint teljesen új állapotban lévő korszerű butorok, ugyisnt ebédlők, hálók, kombinált szobák és konhák a legújanyosabb kaphatók Márhénál, Timisoara II, 3 August-utca 25 szám. (2666)

RONGYSZAKMÁBAN gyakorlott munkásokat azonnalra felvesz „Vulcan”, Timisoara IV., Fröbl-utca 19 szám. (2601)

HÁZIPARBÓL való megélhetésre alkalmas, külföldi körkötőgép, teljes felszereléssel együtt, eladó 60.000 lejért. Haas, Timisoara, Unirii-tér 5 szám. (2472)

CSALÁDI HÁZ, szép kerttel, Timisoara-Fratelia eladó. Közvetítőkét díjazok. Érdeklődni 19-22 távbeszélő szám alatt, Timisoaran. (2583)

HÁLÓSZOBA, puhafából készült, világos színű, továbbá konyhabutor, íróasztal, irodaíkerítés, kerti pad, fűrdőkád önfűtővel, eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36, II. emelet, 25 szám. (4076)

KERESEK használt padlónemezt. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (2650)

KERESKEDELMELI és ipari téren jó összeköttetéssel bíró s eredményes működést felmutatni tudó nyugodt, komoly, keresztény egyént keresünk külszolgálatra. Az ajánlatokat „R. M. L. 32845” jellegre a timisoarai kiadóba kérjük. (2695)

JÓL FŐZŐ mindenest felvesszünk jó fizetéssel, április 15-re. Timisoara, Carol-körút 3 földszint, 1-es ajtó. (2686)